

۷۰۰۲۶۳۰۹
۱۴۰۵/۳/۱۷

بِسْمِ اللَّهِ

اتحادیه رسانه‌های
صوت و تصویر
فراگیرایران

جناب آقای دکتر پزشکیان رییس محترم شورای عالی فضای مجازی
جناب آقای حجه الاسلام اژه ای رییس محترم قوه قضاییه
جناب آقای دکتر عارف دبیر محترم ستاد راهبری فضای مجازی
جناب آقای دکتر آقامیری دبیر محترم شورای عالی فضای مجازی
جناب آقای دکتر صالحی وزیر محترم ارشاد و فرهنگ اسلامی
جناب آقای دکتر ستار هاشمی وزیر محترم ارتباطات و فن آوری اطلاعات
جناب آقای جبلی رییس محترم سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

با سلام و احترام؛

در آستانه یکی از مهم‌ترین رویدادهای ورزشی جهان، تصمیم اعلام‌شده مبنی بر ممنوعیت پخش مسابقات جام جهانی توسط رسانه‌های دارای مجوز و الزام آنها به استفاده از آی‌فریم تلویزیون یا سایر بسترهای وابسته به سازمان صدا و سیما، پرسش‌های جدی حقوقی، فنی، اقتصادی و تنظیم‌گری را ایجاد کرده است.

نخستین پرسش آن است که مبنای حقوقی این محدودیت چیست؟

تا این لحظه مستندات روشنی مبنی بر تملک حقوق انحصاری پخش مسابقات جام جهانی توسط سازمان صدا و سیما به اطلاع فعالان این حوزه نرسیده است. بدیهی است در صورت عدم وجود چنین حقی، اعمال محدودیت برای سایر رسانه‌های داخلی دارای مجوز، نیازمند تبیین حقوقی شفاف و قابل اتکا خواهد بود.

از سوی دیگر، حتی اگر فرض شود حقوق پخش در اختیار سازمان صدا و سیما قرار دارد، انتظار طبیعی از یک نهاد تنظیم‌گر آن است که زمینه دسترسی عادلانه و غیرتبعیض‌آمیز رسانه‌های دارای مجوز به سیگنال رسمی را فراهم کند، نه آنکه رسانه‌ها را به استفاده از بستر متعلق به رقیب مستقیم خود ملزم سازد.

تلویزیون، سپهر و سایر پلتفرم‌های وابسته به سازمان صدا و سیما، صرفاً زیرساخت فنی محسوب نمی‌شوند، بلکه بازیگران فعال بازار رسانه هستند و در جذب مخاطب، تبلیغات، داده‌های کاربری و سهم بازار با رسانه‌های دارای مجوز رقابت می‌کنند. در چنین شرایطی، اجبار رسانه‌ها به استفاده از آی‌فریم این بسترها، عملاً موجب انتقال مخاطب، داده، ترافیک و بخشی از ارزش اقتصادی رسانه‌ها به سمت مجموعه‌ای می‌شود که خود در بازار حضور رقابتی دارد.

پرسش مهم اینجاست که آیا وظیفه نهاد تنظیم‌گر ایجاد رقابت عادلانه و حمایت از توسعه اکوسیستم رسانه‌ای کشور است یا هدایت مخاطبان رسانه‌های دارای مجوز به سمت پلتفرم‌های وابسته به یکی از بازیگران بازار؟

همچنین اگر دغدغه‌هایی در حوزه ملاحظات فرهنگی، محتوایی یا نظارتی وجود دارد، راهکار منطقی و حرفه‌ای آن ارائه سیگنال رسمی مورد تأیید و ممیزی‌شده به رسانه‌های دارای مجوز است؛ راهکاری که هم دغدغه‌های نظارتی را برطرف می‌کند و هم استقلال رسانه‌ها را حفظ می‌نماید.

نکته مهم دیگر به جایگاه رسانه‌های دارای مجوز در نظام تنظیم‌گری کشور بازمی‌گردد. سائرا طی سال‌های گذشته برای مدیران رسانه‌ها دوره‌های آموزشی مرتبط با ضوابط محتوایی، مدیریت رسانه و الزامات انتشار برگزار کرده، مجوز فعالیت صادر نموده و مسئولیت حقوقی محتوای منتشرشده را نیز بر عهده همین رسانه‌ها قرار داده است.

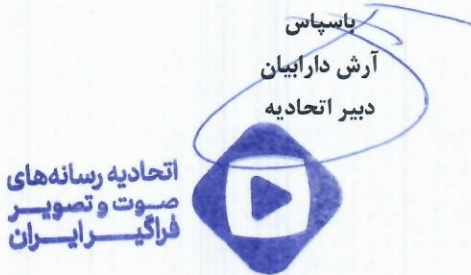
بر این اساس این پرسش اساسی مطرح می‌شود که اگر رسانه‌های دارای مجوز صلاحیت اعمال ضوابط حرفه‌ای و ممیزی محتوایی را ندارند، مبنای صدور مجوز و واگذاری مسئولیت‌های قانونی به آنها چیست؟ و اگر این صلاحیت مورد پذیرش است، چرا در موضوعی مانند جام جهانی امکان دریافت سیگنال و اعمال ضوابط در بستر مستقل خود رسانه‌ها فراهم نمی‌شود؟

رسانه‌های دارای مجوز سال‌هاست با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، توسعه زیرساخت، تولید محتوا، جذب مخاطب و رعایت الزامات قانونی در مسیر تقویت رسانه‌های داخلی حرکت کرده‌اند. انتظار می‌رود سیاست‌های تنظیم‌گری نیز در جهت توانمندسازی این رسانه‌ها باشد، نه محدود کردن آنها در حساس‌ترین و پرمخاطب‌ترین رویدادهای بین‌المللی.

در شرایطی که شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی‌زبان و رسانه‌های خارجی با تمام ظرفیت در حال برنامه‌ریزی برای جذب مخاطبان ایرانی هستند، تضعیف رسانه‌های داخلی و محدود کردن امکان رقابت آنها، نتیجه‌ای جز تقویت رقبای خارجی نخواهد داشت.

از مسئولان محترم کشور درخواست می‌شود ضمن بررسی دقیق ابعاد حقوقی و رقابتی این موضوع، نسبت به رفع ابهامات موجود اقدام کرده و شرایطی فراهم آورند که رسانه‌های دارای مجوز بتوانند در چارچوب قوانین کشور، با دسترسی عادلانه به سیگنال رسمی و رعایت کامل ضوابط محتوایی، نقش خود را در پوشش این رویداد مهم جهانی ایفا کنند.

بی‌تردید تقویت رسانه‌های داخلی از مسیر اعتماد به آنها، اعطای اختیارات متناسب با مسئولیت‌هایشان و ایجاد فرصت برابر برای رقابت سالم محقق خواهد شد.

رونوشت:

- جناب آقای دکتر رمضان نژاد رییس محترم ساترا
- جناب آقای دکتر نوروزپور معاون محترم مطبوعاتی وزارت ارشاد و فرهنگ اسلامی
- جناب آقای حجه الاسلام تجریشی معاون محترم محتوایی مرکز ملی فضای مجازی
- جناب آقای مهندس فتاحی رییس محترم سازمان تنظیم مقررات رادیویی کشور
- اعضای محترم کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی